

ת"פ 48405/08/20 - מדינת ישראל נגד אמיר סאלם (עציר), אליאור אזמה (עציר),

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 48405-08-20 מדינת ישראל נ' עבד אל חמיד (עציר) ואח'
לפני כבוד השופט דניאל פיש
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
1. אמיר סאלם (עציר),
2. אליאור אזמה (עציר),

בשם המאשימה: עו"ד יניב זהר

בשם הנאשם: עו"ד יצחק לוי - סנגוריה ציבורית

הכרעת דין (בעניינו של נאשם 2)

1. ביום 16.3.21 ניתנה הכרעת דין שהרשיעה הנאשם 1 על פי הודאתו בכתב האישום. נאשם 2 הודה בעובדות אך ביקש לטעון לעניין סעיף ההרשעה, ועל כן הדיון בעניינו לא הסתיים.
2. על פי כתב האישום, הואשמו שני הנאשמים בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 והנאשם 2 הואשם בנוסף באיסור לנהוג ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. יוער כי הוא לא חלק על אשמתו בעבירה זו.
3. על פי האמור בכתב האישום, הנאשם 1 מתגורר באשקלון והוא דודו של אדם בשם עאטף. נאשם 1 הוא גם חברו של נאשם 2 שמתגורר באופקים. כמו כן, אדם בשם חזן הוא הבעלים של רכב מיצובישי בצבע שחור שמספר ימים קודם ל-5.7.20 העביר את החזקה ברכבו לידי נאשם 2. המתלון הוא הבעלים של חנות תכשיטים והמרת מטבע בכפר מנדא.
4. נטען שבמועד כלשהו עובר ליום 5.7.20, החליטו הנאשמים ועאטף לשדוד את העסק של המתלון. לצורך כך

הצטייד עאטף בתיק ובו אמצעים שונים ופגש את הנאשמים בצומת חנתון ועלה איתם לרכב שהיה נהוג בידי נאשם 2. הנאשם 1 היה מצויד בחפץ הנחזה להיות אקדח והוסתר באזור מותניו. השלושה נסעו לכיוון כפר מנדא ועצרו בשטח פתוח סמוך לכפר והחלו להתארגן לביצוע השוד, כאשר עאטף לבש ג'לביה ורעלה שחורה על מנת להידמות לאישה ונאשם 1 חבש את ידו בתחבושת על מנת להסתיר צלקות בידו השמאלית, וכן חבש לראשו כובע, משקפי שמש ועטה מסכת בד. השלושה המשיכו בנסיעה לכפר ברכב בו נהג נאשם 2, ובסביבת 15:00 הגיעו לחניה סמוכה לעסק. הנאשם 1 ועאטף ירדו מן הרכב וצעדו לכיוון העסק כאשר נאשם 2 המתין להם ברכב. השניים ביצעו בעסק שוד כאשר במהלכו הנאשם 1 שלף את החפץ שנחזה להיות אקדח ודרש מהמתלונן ובנו שהיו בחנות שקית לתוכה הוכנסו סכומי כסף גדולים במטבעות שונים. מיד לאחר מכן נמלטו הנאשם 1 יחד עם עאטף מהחנות אל הרכב בו המתין הנאשם 2 והשלושה נסעו מהמקום. במהלך המנוסה נזרק חלק מהביגוד ששימש אותם לשוד. השלושה המשיכו למתחם צימרים במושב כלנית, שם חילקו ביניהם את השלל ובסמוך לאחר מכן, בהנחיית הנאשם 1 נסע עאטף לביתו של הנאשם 1 באשקלון על מנת להחביא שם את חלקו של הנאשם 1 בשלל. הרכב ננטש ביער עין הכובש ונמצא שם בתאריך 9.7.20.

5. הצדדים חלוקים באשר לשאלה אם הנאשם 2 אשם בשוד או בסיוע לשוד בלבד.

טיעוני המדינה

6. המדינה טענה שיש להרשיע את הנאשם 2 בעבירת השוד. נטען שהנאשם 2 היה בבחינת מבצע בצוותא יחד עם אחרים, ואין זה משנה אם השתתף בכל המעשים שעשו או רק מקצתם.

7. נטען שהנאשם 2 ממלא אחר המבחנים שנקבעו בפסיקה לעניין הגדרת מבצע בצוותא: מבחן השליטה, הקרבה, המבחן הפונקציונלי והמבחן המשולב.

8. נטען שהנאשם 2 היה נוכח ונטל חלק אקטיבי במעשה, לרבות ההחלטה משותפת לביצוע שוד והיה זה שהביא את הרכב ונהג בו במהלך כל האירוע ואף אסף את עאטף עם הנאשם 1 והסיע אותם לנקודת ההיערכות ומשם למקום השוד ולאחר מכן מילט אותם מהזירה והתחלק אתם בשלל.

9. נטען שהוא שלט עם אחרים על ביצוע העבירה, והיה בפועל מבצע בצוותא כמי שנטל חלק מהותי בביצוע העבירה וגם מילא אחר היסוד הנפשי הדרוש.

עמדת הנאשם 2

10. ב"כ הנאשם טען שחלקו של הנאשם 2 היה גורם משני בביצוע העבירות. נטען שנאשם 1 היה הרוח החיה מאחורי השוד, היה זה שתכנן אותו, בחר את השותפים והוביל את הביצוע. נטען שנאשם 1 היה זה שהתגורר בכפר מנדא

והכיר את המקום והיה היחיד שיכול היה לתכנן שוד בחנות. נטען שנאשם 1 הפעיל את הנאשם 2 ועאטף וגייס אותם למשימה. נטען עוד שעאטף יצא עם נאשם 1 מהרכב לכיוון החנות, כאשר הנאשם 2 נשאר ברכב במרחק כזה שאף לא היה קו ראייה לחנות.

11. נטען שכל חלקו של הנאשם 2 היה לספק את הרכב ולנהוג בו. הובהר שהוא לא יצא מהרכב בשום שלב של ביצוע השוד.

12. נטען עוד שהנאשם 2 מתגורר בכלל באופקים ולא מכיר את מקום ביצוע השוד ולא יכול היה לתכנן את השוד או לשלוט בעניינים, וגם לא ביצע בעצמו את העבירה.

13. נטען שהנאשם 1 ביקש שהנאשם 2 יגיע לצומת חנתון וכיוון בדרך אל מקום ההמתנה ובתוך כפר מנדא. נטען שאין זה אפשרי שהנאשם 2 יתכנן שוד כאשר הוא אינו מכיר כלל את החנות. נטען שדבר זה מצביע על כך שהוא נמצא במעגל החיצוני לביצוע העבירה, וביצע מעשים לפי הוראותיו של נאשם 1.

14. נטען עוד שהשלל הגיע בסופו של דבר לידי הנאשם 1 ואין ראייה שהנאשם 2 נטל חלק מהכסף.

15. נטען שנאשם 2 סייע ביצירת תנאים לביצוע העבירה על ידי העברין העיקרי ותרומתו כמסייע הינה חיצונית והוא לא חלק פנימי של המשימה העבריינית, דהיינו, לא יזם ולא שלט בביצוע אלא ביצע מעשי עזר בלבד.

16. נטען שעל פי המבחנים בפסיקה לא ניתן לקבוע כי הנאשם 2 הוא בין המבצעים העיקריים. נטען עוד שהיסוד הנפשי של הנאשם 2 היה חלש מזה של המבצעים העיקריים, כמו גם מודעותו לביצוע העבירה.

דין

17. סעיפים 29 ו-31 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 עוסקים במבצעי עבירה בצוותא וסיוע:

29. (א) מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר.
(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקא מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

...

...

31. מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם

עשיית העבירה, הוא מסייע.

18. כאמור בכתב האישום, "**החליטו הנאשמים לשדוד את העסק**". (סע' 1). השלושה נסעו ביחד ברכב בו נהג נאשם 2 לכפר מנדא ובדרך ביצעו את שלב ההתארגנות יחד ומשם המשיכו בנסיעה לקרבת העסק, כאשר נאשם 2 נוהג כל העת ברכב (סע' 4-5 לכתב האישום).

בשלב זה נאשם 2 החנה את הרכב ונותר בו לבדו בהמתנה בעת שהשניים האחרים ביצעו את השוד.

את שלב המילוט השלושה ביצעו יחד, כמו גם חלוקת השלל (סע' 9, 10 ו-11 לכתב האישום).

19. מתוך סעיפים אלה של כתב האישום בו הודה הנאשם 2 עולה שמתקיימים כל המבחנים הדרושים לקבוע שהנאשם 2 היה חלק מהמבצעים העיקריים. מבחן השליטה מתמלא כאשר הוא זה ששלט על הרכב בכל שלבי הביצוע, כאשר הרכב היווה אחד האמצעים המרכזיים בביצוע השוד, החל משלב האיסוף וההגעה ועד וכולל שלב ההימלטות. ביחס למבחן הקרבה, נראה שהנאשם 2 היה חלק מהמעגל הפנימי של מבצעי העבירה, הן בשלב ההחלטה על ביצוע השוד שהתקבלה בינו לבין האחרים, וכלה בשלב הביצוע כמפורט לעיל. אין ספק גם שמתקיים המבחן הפונקציונלי כאשר נאשם 2 נטל חלק בביצוע השוד ומילא תפקיד מרכזי בביצועו - הגעה לקרבת מקום והספקת אמצעי מילוט. ביחס למבחן המשולב, עולה מתוך עובדות כתב האישום שהיסוד הנפשי התקיים במלואו כאשר ההחלטה על ביצוע השוד התקבלה בצוותא ועל כן דרישת המעורבות הפעילה מופחתת במקצת - אם כי עולה ממילא כי במקרה זה לא היה הנאשם 2 גורם שהופעל על ידי האחרים אלא יותר מכך (לעניין תחולת המבחנים ראו ע"פ 4428/13 **שי שטרית נ' מדינת ישראל** (30.4.14)).

20. בפסיקה שהובאה ע"י הסנגור מתוארים מקרים שונים אשר הביאו לקביעה כי מתקיימת עבירת סיוע בלבד - על פי אותם מבחנים שצוינו על ידי המדינה בטיעוניה - כאשר המקרים סווגו על פי העובדות שהתקיימו בהם (ע"פ 3390/98 **חנניה רוש נ' מדינת ישראל** (28.12.199); ע"פ 4389/93 **יוסף מרדכי נ' מדינת ישראל** (4.8.96). לעומת זאת, במקרה דנן - כפי שתואר לעיל - העובדות מצמיחות עבירה של מבצעים בצוותא.

21. עולה מכל האמור שהנאשם 2 חצה את הקו הגבול של סיוע אל תוך המעגל הפנימי של מבצעי העבירה הן על ידי מילוי אחר היסוד הנפשי כמשתקף בקבלת ההחלטה המשותפת לבצע את העבירה והן בשרשרת מעשיו אשר היוו לא רק גורם מקל ומסייע אלא פעולות חיוניות ומרכזיות לביצוע השוד. במקרה זה הייתה חלוקת תפקידים, ולא ניתן לומר כי הנאשם 2 הופעל על ידי אחר.

עם זאת, אכן עולה מכתב האישום שחלקו של הנאשם 2 היה פחות דומיננטי מאשר זה של נאשם 1.

22. אשר על כן הנני מרשיע את הנאשם בשוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ואיסור לנהוג בלי רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נ-ח), תשכ"א-1961

ניתנה היום, י"ג תמוז תשפ"א, 23 יוני 2021, במעמד הצדדים